

ZWERMEN

Juni: zwermmaand

Dikwijls zijn de honingzolders terug gevuld tegen het einde van de maand (goede junimaand).

Bijenvolken gaan zwermen wanneer ze gebrek aan ruimte hebben. Nochtans is de aard van de bijen ook belangrijk en deze verschilt naargelang de situatie en het bijenras. Bijen die geen bouwgelegenheid vinden, komen makkelijker tot zwerm drift en een volk met een oude koningin zwermt gemakkelijker dan één met een jonge koningin.

Wanneer de jonge bijen speeldoppen bouwen en er uiteindelijk door de koningin ook eitjes in gelegd worden is het "zwermproces" gestart.

Soorten natuurlijke zwermen

Voorzwerm:

Door de drang tot voortplanting neemt de werkzaamheid in het bijennest af en rond het middaguur van een zonnige dag komt de voorzwerm af. Dit gebeurt wanneer de eerste dop gesloten wordt, dus ongeveer 8 tot 9 dagen na het beleggen van een aantal koninginncellen. De voorzwerm is -in normale omstandigheden- van de oude, leggende koningin vergezeld, die nog zwaar weegt en niet erg goed kan vliegen, hoewel ze reeds op dieet gesteld werd door de werksters en reeds ongeveer 70% van haar gewicht verloor. De zwerm kan 10000 tot 30000 bijen bevatten, die een merkwaardige toon laten horen. Na een weinig over en weer vliegen gaan ze in de nabijheid van de bijenhal hangen aan een boomtak, rond een boom of in een haag. Het is aan de imker om deze zwerm te "scheppen". Dit betekent dat de bijentros, met koningin, in een lege bijenkorf word geschud of geschept. De resterende bijen zoeken al vlug hun koningin op en vormen samen opnieuw een tros in de korf.

Nazwerm:

De voorzwerm is nu afgevlogen. In de kolonie staan de reeds verzegelde moerdoppen klaar. Een eerste nazwerm verlaat de woning als de eerste jonge koningin uitgelopen is. Dit is dus 8 tot 10 dagen na het afkomen van de voorzwerm.

's Avonds na zonsondergang kan men nu in het volk de bijen horen tuten en kwaken. Dit betekent: een jonge koningin is uitgekomen en wil haar zusters doden die nog in de cel zitten opgesloten. De werksterbijen beletten dit. De uitgekomen koningin laat een speciaal geluid horen: "tu, tu, tu,..." dat door de nog opgesloten koningin beantwoord wordt met een doffer geluid: "kwa, kwa, kwa,..." In imkerstaalnoemt men dit het "tuten en kwaken" van jonge koninginnen. De volgende dag zal de jonge koningin samen met een aantal zwerm lustige bijen haar woning verlaten. Tijdens het nazwermen verlaten er gewoonlijk nog verschillende koninginnen haastig hun cel en vliegen mee weg. Soms kan men 5 tot 8 jonge koninginnen aantreffen in de nazwerm.

Nazwermen tellen 5000 tot 20 000 bijen. Er kunnen, zonder ingrijpen van de imker en bij goede weersomstandigheden, verschillende nazwermen uit een bijenvolk ontstaan.

